

ไลเคนสกุลฟิสเซียบริเวณป่าชายเลนภาคตะวันออกของประเทศไทย

สัญญา มีสิม^{1*}, นันทวัน เนียมหอม¹, กวินนาถ บัวเรือง², ขจรศักดิ์ วงศ์ชีวรรัตน์², และ พชร มงคลสุข²

¹ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

²หน่วยวิจัยไลเคน ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ 10240

*E-mail: sanya.me@kmitl.ac.th

ไลเคน 416 ตัวอย่าง ที่รวบรวมได้ บริเวณป่าชายเลนภาคตะวันออกของประเทศไทย จาก 19 ชนิดพรรณไม้ คือ แสมทะเล, แสมขาว, ถั่วขาว, พังกาหัวสุมดอกแดง, พังกาหัวสุมดอกขาว, โปรงแดง, ตาตุ่มทะเล, หงอนไก่ทะเล, ปอทะเล, ฝาดดอกแดง, ฝาดดอกขาว โกงกางใบเล็ก, โกงกางใบใหญ่, ลำแพน, ลำแพนหิน, โพทะเล, ตะบูนขาว, ลำพู และต้นไม้ไม่ทราบชนิด ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2554 ถึง มีนาคม 2559 เมื่อศึกษาคุณสมบัติทางกายภาพวิทยา สัณฐานวิทยา และส่วนประกอบทางเคมี ด้วยวิธีสปอตเทส (spot test) และแรงคเลกซ์ผิวบาง (thin layer chromatography, TLC) สามารถจำแนกไลเคน สกุล *Physcia* ได้ 8 ชนิด คือ *Physcia crispa*, *Physcia erumpens*, *Physcia integrata*, *Physcia krosiae*, *Physcia pondinsii*, *Physcia tribacoides*, *Physcia undulata*, และ *Physcia sp 1* ซึ่งคาดว่าจะเป็นการค้นพบชนิดใหม่ของวิทยาศาสตร์ โดยพบชนิดของไลเคนมากที่สุด บนต้นไม้ตาตุ่มทะเล 6 ชนิด รองลงมาเป็นโกงกางใบเล็ก 5 ชนิด และ ฝาดดอกขาว 4 ชนิด โดยชนิดไลเคนที่พบมากที่สุด คือ *Physcia undulata*, *Physcia tribacoides* และ *Physcia poncinsi* ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความหลากหลายของชนิด, ชนิดต้นไม้ม, อนุกรมวิธาน, การจัดจำแนก

Lichens genera *Physcia* in Mangrove Forest at Eastern Sea Coast on the Gulf of Thailand

Sanya Meesim^{1*}, Nantawan niemhom¹, Kawinnat Buaruang², Kajonhsak Vongshewarat², and Pachara Mongkolsuk²

¹Scientific Instruments Centre, Faculty of Science, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok, 10520

²Lichen Research Unit, Department of Biology, Faculty of Science, Ramkhamhaeng University Bangkok, 10240

* E-mail: sanya.me@kmitl.ac.th

Lichens including 416 specimens were collected from in Mangrove Forest at Eastern Sea Coast on the Gulf of Thailand. The collections were performed from 19 different forest tree types; from *Avicennia marina*, *Avicennia alba*, *Bruguiera cylindrica*, *Bruguiera gymnorrhiza*, *Bruguiera sexangula*, *Ceriops tagal*, *Excoecaria agallocha*, *Heritiera littoralis*, *Hibiscus tiliaceus*, *Lumnitzera littorea*, *Lumnitzera racemosa*, *Rhizophora apiculata*, *Rhizophora mucronata*, *Sonneratia alba*, *Sonneratia caseolaris*, *Sonneratia griffithii*, *Thespesia populnea* *Xylocarpus granatum* and unidentified tree during February 2011 to May 2016. They were taxonomically classified based on anatomical, morphological and chemical constituent substances by spot test and thin layer chromatography. They were identified into genera *Physcia* and 8 species compose *Physcia crispa*, *Physcia erumpens*, *Physcia integrata*, *Physcia krosiae*, *Physcia poncinsi*, *Physcia tribacoides*, *Physcia undulata*, and *Physcia sp 1* taxa was expected to be new to science. Most species were found on *Excoecaria agallocha* 6 species, *Rhizophora apiculata* 5 species, and *Lumnitzera racemosa* 4 species. The common species were *Physcia undulata* Moberg. *Physcia tribacoides* and *Physcia poncinsi*, respectively.

Keywords: species diversity, forest type, taxonomist, identification